

SELVITYS SAAMELAISLUKION HARKINNANVARAISESTA AVUSTUKSESTA

16.11.2022

Suomessa lukiokoulutusta rahoitetaan siten, että kunnille tulevien kokonaisvaltionosuuksien lisäksi tulee myös määritelty euromäärä, yksikköhinta/lukiolainen. Yksikköhinnat määritellään vuosittain ja esimerkiksi keskimääräinen lukion yksikköhinta vuonna 2022 oli 7.157,74 €. Utsjoen yksikköhinta on ollut vuosien varrella yleensä n. 10 000 €–13 000 €, eli Utsjoen perusyksikköhinnassa on jo ollut korotus. Laskennallisella valtionosuudella tarkoitetaan sitä, että kokonaissummasta vähennetään lukiokoulutuksen omavastuuosuus (n. 100 000 € vuosittain), jonka kunta itse maksaa.

Lukiolle maksettava valtionosuus ei näy sivistystoimen tai lukion talousarviossa, vaan se on mukana kunnalle tulevien kaikkien valtionosuuksien maksatuksessa.

Perusrahoituksen lisäksi Utsjoen saamelaislukio on voinut hakea Opetushallitukselta harkinnanvaraista avustusta lukion toimintaan ja menoihin. Opetushallituksen nettisivuilla (<https://vos.oph.fi/rap/>) on julkaistu tiedot kaikkien kuntien saamista avustuksista. Utsjoen kunnan rahoitusraportit löytyvät näiltä sivuilta vuosilta 2003–2021 ja yksikköhintaraportit vuosilta 2002–2021. Lisäksi nettisivuilta löytyvät opiskelijamäärä- ja kustannusraportit.

Vuonna 2022 harkinnanvaraisen avustuksen haku oli 1.9.–21.9. Edellisten vuosien hakuajat sijoittuvat suunnilleen samaan ajankohtaan. Vuoden 2022 hakemuksessa pyydetään mm. ilmoittamaan erityiset syyt, joilla avustusta haetaan, lukion oppilasmäärä ja vuonna 2022 myös maksetut tai maksettavat matka- sekä majoituskorvaukset. Nämä matka- ja majoituskorvaukset liittyvät oppivelvollisuuslain muutokseen, jossa alle 18-vuotiaille opiskelijoille taataan ilmainen toisen asteen koulutus.

Koska avustushakemuksessa kysytään tarkkoja tietoja liittyen lukion toimintaan ja suunnitelmiin, on perusteltua, että hakemuksen tekee nimenomaan kyseisen oppilaitoksen rehtori. Rehtorilla on oman oppilaitoksensa paras asiantuntemus. Edellisinä vuosina harkinnanvaraisen avustuksen hakemisen on käytännössä hoitanut juuri lukion rehtori.

Vuonna 2020, jolloin hakemukset vuodelle 2021 ovat olleet ajankohtaiset, on Utsjokisuun ja saamelaislukion uusi rehtori aloittanut 1.7.2020 ja uusi sivistysjohtaja-rehtori 1.9.2020. Utsjokisuun ja saamelaislukion rehtori on ollut myös Utsjoen kunnan palveluksessa samaisessa virassa vuosien 2018–2019 välisenä aikana.

Vuoden 2020 aikana valmistui Utsjoen uusi monitoimitalo. Peruskoulun, lukion sekä varhaiskasvatuksen muutto vanhoista tiloista uusiin tehtiin siten, että lukuvuosi 2020 aloitettiin uusissa tiloissa. Uusiin tiloihin muuttaminen oli suuri ja monitahoinen prosessi.

Siihen liittyivät paitsi luokkatilojen sisäiset järjestelyt, myös monitoimitalon sisätilojen kalustaminen ja sisustaminen sekä ulos tarvittavat pihakalusteet. Uuteen monitoimitaloon siirtyminen teetti ylimääräistä työtä niin varhaiskasvatuksen kuin peruskoulun ja lukion henkilökunnalle.

Utsjoen viralliseen sähköpostiin (kunnanvirasto@utsjoki.fi) on tullut tieto 25.8.2020 lukiokoulutuksen yksikköhinnan harkinnanvaraisen korotuksen hakemisesta. Sähköposti on edelleen lähetetty silloin virassa olleelle sivistysjohtaja-rehtorille, koulun kanslistille sekä Utsjokisuun ja saamelaislukion rehtorille. 25.8.2020 päivätyssä sähköpostissa Utsjokisuun ja saamelaislukion rehtori ilmoittaa virassa olevalle sivistysjohtaja-rehtorille, 1.9.2020 aloittavalle uudelle sivistysjohtaja-rehtorille, koulun kanslistille sekä lukion apulaisrehtorille, että avustushakemus täytetään lukiolla.

Syyskuussa 2020 Utsjoen saamelaislukiolla on siis ollut tiedossa lukion harkinnanvaraisen avustuksen hakuun liittyvä ohjeistus ja aikataulu. On kuitenkin epäselvää, miksi avustusta ei tuolloin haettu, vaikka asia on ollut tiedossa ja se on luvattu hakea.

Utsjoen sivistystoimi on ryhtynyt toimenpiteisiin välttääkseen tulevina vuosina tilanteet, joissa tieto ei kulje henkilövaihdoksen johdosta. Sivistystoimen alaisuudessa toimivilla kansalaisopistolla ja liikuntatoimella on jo olemassa vuosikellot, joihin on kirjattu tärkeitä vuosittaisia tapahtumia. Vuosikellot tullaan laatimaan kaikille sivistystoimen yksiköille ja niihin tullaan laittamaan sellaiset toimet, jotka ovat toistuvia.

Koska henkilöstön vaihtuvuus saattaa aiheuttaa riskin, että kaikkea tietoa ei saada siirrettyä eikä uutta henkilöä perehdytettyä, tullaan sivistystoimessa kehittämään uusien henkilöiden perehdytystä. Jo nyt on olemassa perehdytyskansio, mutta se tullaan saattamaan ajan tasalle ja otetaan käyttöön kaikissa sivistystoimen yksiköissä.

Sivistysjohtaja-rehtori Virpi Veskonieni